ОБОСНОВКА-АНАЛИЗ

относно необходимост от редакция и допълване на част трета „Изграждане, въвеждане в експлоатация и техническа експлоатация на водоснабдителните системи Наредба №2/ 22.03.2005 г. за проектиране, изграждане и експлоатация на водоснабдителни системи

Извършен е анализ на текстовете от част Трета „Изграждане, въвеждане в експлоатация и техническа експлоатация на водоснабдителните системи", глави: десета; единадесета; дванадесета; тринадесета; четиринадесета; петнадесета и шестнадесета. След запознаване с Наредбата, приложимите стандарти, наредби, др. нормативни документи и добрите европейски и световни практики, касаещи изграждането и експлоатацията на водоснабдителни системи, Колективът от експерти идентифицира проблеми, пропуски, неточности, неясноти и несъответствия в следните направления:

I. Приложими към предмета на Наредбата стандарти

1. Съществуващо положение

Съгласно чл. 126 и чл. 169 от Наредбата, при проектирането е задължително да се спазват съответно БДС EN 805 „Водоснабдяване. Изисквания към системите и елементите извън сгради" и БДС EN 1508 „Водоснабдяване. Изисквания към системите и съставните части на резервоарите за вода".

Следва да се отбележи, че у нас са приети редица хармонизирани с европейските продуктови стандарти, например за различни видове тръби, спирателни кранове и водопроводна арматура, както и стандарти, свързани с полагането на водопроводите, например БДС EN 1046, които не се споменати като задължителни или с информативна цел в Наредбата.

2. Предложение за допълване

Предлага се в Наредба №2/ 22.03.2005 г. за проектиране, изграждане и експлоатация на водоснабдителни системи да бъде добавено Приложение със списък със заглавия на стандарти, касаещи водоснабдителните системи, аналогично на НАРЕДБА № РД 02-20-8 от 17 май 2013 г. за проектиране, изграждане и експлоатация на канализационни системи, където е приложен списък със заглавия на стандарти, които с информационен характер.

II. Изисквания за минимални широчини на траншеите при полагане на водопроводи

1. Съществуващо положение

Въпросът с широчините на траншеите в Наредбата се разглежда в чл. 274, съгласно който „*… При определяне на размерите на траншеята за полагане на тръбите и нейното оформяне, както и при определяне височината на засипване се спазват проектните изисквания. Всички отклонения от проекта се съгласуват с проектанта.*“. Широчината на траншеята се отразява на дейностите, свързани с уплътняването на материала за обратна засипка, в някои случаи на начина на монтаж на арматурите, фасонните части и връзките между тръбите, както и на безопасните условия на труд. Липсата на изисквания за минимални ширини на траншеите в Наредбата води до противоречия между участниците в инвестиционния процес, Проектант; Строител и Консултант. В много случаи, предвидените широчини, са неподходящи за постигане на необходимите условия при полагането на водопроводите.

Следва да се отбележи, че в НАРЕДБА № РД 02-20-8 от 17 май 2013 г. за проектиране, изграждане и експлоатация на канализационни системи има Приложение, в което е разгледан въпросът с минималните широчини на траншеите при полагане на канализация.

2. Предложение за допълнение

Предлага се да бъдат изготвени указания относно минималните широчини на траншеите в зависимост от условията на полагане на водопроводите.

III. Изисквания за вида на материалите за обратна засипка на траншеите и начините за уплътняването им при строителството на водопроводи

1. Съществуващо положение

Въпросът, свързан с начина на обратно засипване и материалите за обратна засипка е разгледан в чл. 285 от Наредбата. *.... Чл. 285. (1) Тръбите се засипват чрез полагане на пластове от подходящи материали: долен слой, горен слой, странично и начално засипване или части от тях.*

(2) Качеството и степента на уплътняване на материала за засипване на тръбите се определят в съответствие с проекта в зависимост от местоположението на тръбопровода (зелена площ, пътно плътно, промишлена площадка и др.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2016 г.) За нуждите на техническата експлоатация на водопроводите се предвиждат средства за тяхното трасиране и обозначаване с цел проследяване и/или откриване.

(4) След основното засипване и преди окончателното възстановяване на горната повърхност на изкопа, в който е положен водопроводът, се поставят предупредителни ленти за обозначаване и предпазване на водопровода.

Съгласно указанията там, следва да се следват предписанията в проекта. Често в проектите липсват подробни указания относно материалите за обратна засипка по отношение на механичните качества и устойчивост, както и начините за уплътняване на траншеите в зависимост от конкретните условия и вида на тръбите. Изискванията на чл. 169 от ЗУТ, които се цитират най-често по проектите са твърде общи и създават условия за противоречие между участниците в инвестиционния процес. В такива случаи настъпват или спорове, например при тръби с покрития подходящи за засипване с изкопаната почва, или се понижава качеството на засипване и уплътняване. В някои случаи е възможно липсата на достатъчно подробни указания в проектите да е именно вследствие на избрания подход в чл. 285, т.е. липсата в Наредбата на основна информация по въпроса.

2. Предложение

Предлага се чл. 285 да бъде допълнен с информация, свързана с изискванията към обратна засипка и начин на уплътняване в зависимост от условията на полагане и вида на използваните тръбни системи.

IV. Изпитване на водоплътност на водопроводите

1. Съществуващо положение

Въпросът с изпитването на водоплътност на водопроводите е разгледан в чл. 299, чл. 300 и Приложение № 7 от Наредбата:

... Чл. 299. (1) Тръбопроводите се изпитват на спад на налягане, ако това се изисква с проекта.

(2) Когато няма подробни указания, изпитването на спад на налягане се извършва съгласно приложение № 7.

Чл. 300. (1) Не се разрешава основното изпитване на тръбопроводите да се извършва преди предварителното им изпитване.

(2) Методът за провеждане на основното изпитване на тръбопроводите се определя съгласно проектните изисквания.

(3) Когато няма подробни указания, изпитването по метода на загубите на вода и/или по метода на загубите на налягане се извършва съгласно приложение № 7.

(4) В случай че загубите на вода надвишават определените стойности или се открият дефекти, изпитваният участък се проверява, дефектите се отстраняват и изпитването се повтаря, докато загубите спаднат под определените стойности.

Като основа за дадените изисквания са използвани текстовете, залегнали в БДС EN 805. На някои места, посочените изисквания и последователност на провеждането им са неясни, има използвани термини, които се нуждаят от допълнително уточняване, както и да се посочи референтен текст от Наредбата отнасящ се до изискванията за проектиране в чл.162, 163, 164, 165, 166.

2. Предложение за редакция и допълване

Предлага се да бъдат изготвени допълнителни пояснения по отношение на някои термини , да се добави по-ясен текст, който препраща към изискванията за проектиране в Наредбата и прецизира някои изисквания, като например начините за измерване на загубите на вода при изпитване и др

V. Дезинфекция на водоснабдителни мрежи и съоръжения към част трета на Наредбата

1. Съществуващо положение

Въпросът с дезинфекция на на водоснабдителните мрежи и съоръжения към част трета на Наредбата е разгледан в чл. 266, чл. 305, чл. 306, чл. 307, чл. 308 и чл. 309:

Чл. 266. (1) При приемането на пречиствателната станция за природни води за синхронизиране на работата на пречиствателните съоръжения се провежда 72-часова проба при експлоатационни условия, за което се съставя протокол.

(2) След успешно проведена 72-часова проба съоръженията и тръбопроводите се дезинфекцират с хлорсъдържащ дезинфекционен разтвор с концентрация и време за контакт съгласно проекта, но не по-малко от 6 h.

Чл. 305. (1) Дезинфекцираният водопровод задължително се изолира от действащите части на водопроводната система.

(2) Видът на дезинфектанта и начинът на дезинфекция на водопроводната система се определят с проекта.

Чл. 306. При промиване на водопроводите скоростта и минималната продължителност на вливанията се съобразяват с проектните изисквания.

Чл. 307. Дезинфекцията с дезинфекционен разтвор се изпълнява в изцяло напълнен участък от тръбопровода.

Чл. 308. (1) В зависимост от времето за контакт на дезинфектанта участъкът се промива така, че остатъчното съдържание на дезинфектант във водата да не превишава изискваните стойности за качество на водата. При необходимост се използва съответен неутрализиращ реагент.

(2) След дезинфекция и промиване водопроводът се напълва с питейна вода, като се вземат проби за химичен и микробиологичен анализ в присъствието на представител на ДСК.

(3) За резултатите от анализите на водата се съставят протоколи.

(4) Когато резултатите от анализите по ал. 2 отговарят на изискванията за качество на водата, участъкът от тръбопровода се свързва своевременно към водоснабдителната система за предотвратяване на вторичното му замърсяване.

(5) При къси участъци от водопровод, при ремонтни работи и при сградни отклонения с диаметри, по-малки от 80 mm, не се вземат проби за анализ на водата, освен ако не е предписано друго.

Чл. 309. За проведените промивки и дезинфекции на водопроводите се съставят констативни актове.

Определянето на голяма част от параметрите на процеса, например концентрацията на реагента, контактното време и неутрализацията се предвижда да бъде направено в проекта. Липсата на по-подробни насоки и допустими граници, може да е предпоставка в някои случаи за непълноти в проектната инструкция по отношение на хлорсъдържащия дезинфекционен разтвор, концентрацията и времепрестоя на реагентите.

Липсва конкретен текст за дезинфекция на помпени станции.

2. Предложение за редакция и допълване

Предлага се да бъдат изготвени допълнителни пояснения към изискванията, свързани с дезинфекцията на водоснабдителните мрежи и съоръжения, както и добавянето на текст, реферирщ към конкретни членове (чл. 167, 168) на глава пета на Наредбата, касаещи този въпрос.